

Rapport från årsmötet i Göteborg

Vi träffas vid DOSK AB Oves arbetsplats som ligger mitt emot Ullevi . där vi börjar lite försiktigt med en kopp kaffe och en bit smörgås .Somliga kommer långväga ifrån , vår ordförande Gunnar Modig som kommer ifrån Örnsköldsvik har åkt en sträcka på närmare 90 mil enkel resa.

När alla har infunnit sig totalt 18 stycken, eller 18.5 Oves son Daniel hjälpte flitigt till som vägvisare och alltiallo ska ha en stor eloge för detta, beger vi oss gemensamt till nästa byggnad Elyseum där vi börjar med årsmötesförhandlingarna i vanlig ordning . Stora och små frågor ventileras ut. Efter förhandlingarna delas tre priser ut från vår korsordstävlig ut .Första pris en ”specialtillverkad telefonpropp” Henrik Lundin , Andra pris” Armbindel ifrån Telegrafverket ”, Bosse Munkhammar. Tredje pris boken ”Träff i helfigur”, Henning Söderman. Dessutom delar Henrik ut amerikanska tjänstetelefonpoletter som vi fått som gåva från Georg Ek.

Vi blir sedan guidade av vår ciceron Bengt Hanegren som visar oss runt i Elyseum där Göteborg Energi har sina energihistoriska samlingar. Byggnaden stod klar 1 juli 1908 huset var en understation till det stora elverket som låg vid Rosenlund . Från Rosenlund matades 6000 volt växelspanning in till ”understationen” som sedan omvandlade detta till 250 volt likström som sedan distribuerades ut till stadens abonnenter .Byggnaden är mycket vacker att beskåda. Väl

inne i lokalerna skildras olika tidsepoker från begynnelsen fram tills dags datum. Bengt visar en gammal mätarverkstad där elmätarna justeras och testas, olika typer av mätarutrustning som galvanoskop, åskledarembrygga, glödlampfotometer allt i blänkande mässing och gedigen mahogny av anno datzumal .En del äldre telefoner fanns också , vi fick en demonstration av en tidig båg-lampa där två kolstavar ligger en bit ifrån varandra och bildar en ljusbåge dvs en tidig utomhus-lampa .Som kuriositet finns här en koltrådslampa som hittades i en igenspikad skrubbe vid rivningsarbeten på Grand Hotel. Lampan hade då lyst oavbrutet i 32 år

De första elbolagen i Sverige startades precis som telefonbolagen i privat regi . En pionjär och innovatör även inom detta område var den i telefonkretsar inte helt obekante Hakon Brunius .Hakon lät bygga en kraftstation vid Otterhällan år 1888 en mycket pampig byggnad. Som finansiär stod James Keiller en av dåtidens jetsettare. Den 25 augusti 1887 skulle elektriskt belysning dras från Järntorget till Lilla Bommen. Detta mycket prestigefyllda uppdrag gick till firman Brunius & Co som skulle leverera samt uppsätta 24 stycken bågglampor inklusive skötsel av anläggningen.

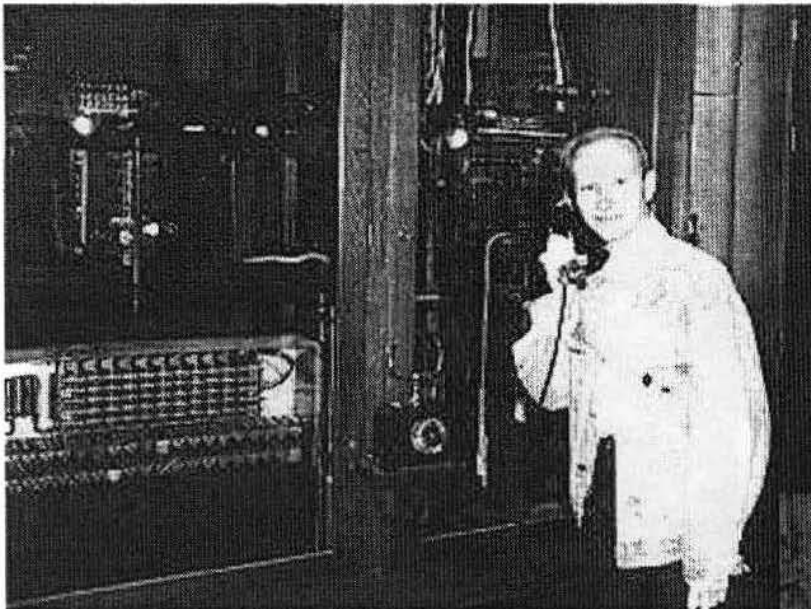
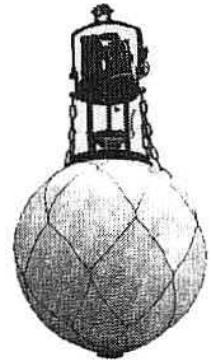
Brunius "fiffiga" system för automatisk frammatning av bågglampans kolstavar överlägset konkurrenternas .

Efter denna mycket intressanta rundvandrig tackar vi vår guide Bengt Hanegren som på ett alldeles lysande sätt höll spänningen vid liv.

Så var klockan slagen för den så populära bytesstunden som ägde rum vid Ullevigaraget. Att bytesstunden tog lite längre tid än beräknat var inte så konstigt , exklusiva telefoner fanns att tillgå. Det var som dansken säger "hugens tillbud". Taxtelefoner i olika utföranden, fina 1882-92 års väggapparater, en mycket vacker gjutjärnstelefon ifrån Norge plus en del annat trevligt. Efter denna garagekommers tar vi

spårvagnen till domkyrkan där Ove guidar runt bland telehistoriska byggnader. Väl framme vid Kaserntorget står Telias mäktiga högborg .Vi blir här guidade av Jan Carlsson som visar oss in i byggnaden. I entrén står en 500 väljarväxel uppkopplad med två stycken telefonapparater "BC 310" Jan demonstrerar växeln genom att ringa från den ena telefonen till den andra. Vi kan då följa samtalets mekaniska väg via reläer, om-

kastare och 500-väljare. Hela förloppet är mycket intressant att följa .Vi tar sedan hissen upp till nästa våningsplan där en mycket trevlig gammal bordsväxel finns att beskåda Här möts vi av stora och till synes tomma lokaler där en gång växeltelefonisterna frenetiskt kopplade vidare de inkommande telefonsamtalen till önskad abonnent är ett minne

blott, endast de fina taklamporna finns kvar att beskåda . I huset som nu är sålt till nya ägare bedriver Telia en mycket sparsam verksamhet. Vi tackar Jan som på ett mycket fint sätt ställde upp med att visa oss i lokalerna .efter all guidning börjar vi nog lite till mans bli lite hungriga så vi förflyttar oss några kvarter bort till restaurang "Bamboo" för att inta en mongolisk middag eller vanlig husmanskost som också fanns på menyn .Vi försöker smälta alla dagens händelser och hoppas att de som deltog var nöjda och belåtna med de aktiviteter som fanns tillbuds.

